

Sunnhet i hundeavlen:

Debatten om sinte og farlige hunder, sunnhet, dårlig avl etc. har vært spesielt fremtredende i media de siste par år. I Norge har vi nettopp avsluttet behandlingen om den nye hundeloven, bare noen uker etter at meldingen om dyrehold og dyrevelferd ble debattert i Stortinget. Hunden lever nært sammen med mennesker og er den dyreart de fleste av oss er mest knyttet til. Likevel lever mange gamle myter og usannheter i beste velgående, til tross for at nyere forskning har bevist det motsatte (som f eks at blandingshunder er friskere enn renrasete hunder). NKK håper gjennom sine mange seminarer og kurs at mer kunnskap vil skape bedre og sunnere hunder.

I Norge har vi et sunt og godt hundehold. Med åpnere grenser blir verden mindre og også i andre land går debatten om hundeavl og sunnhet. FCI har hatt dette som et meget viktig tema de siste år, noe som gjenspeiler seg i standardene der det fra 2003 heter: "Any dog clearly showing physical or behavioural abnormalities shall be disqualified". I Norge ble følgende tekst innført i alle standarder allerede fra 1999: "Hunder som viser tegn på aggressivitet og/eller har fysiske defekter som påvirker hundens sunnhet skal diskvalifiseres". Dette har også FCI berømmet. Rasestandardene gjenspeiler etter hvert også oppmerksomheten på sunnhet, idet listen over diskvalifiserende feil og overdrivelser stadig utvides. FCI har gjennom nedenstående artikkel kommet med en anmodning til alle eksteriørdommere. Vi bringer den videre - da den også har tydelig adresse til oppdrettere og utstillere.

Wenche Eikeseth, NKKs standardkomité

Uwe Fischer, på vegne av FCI, 2003: Dommerne er også ansvarlige

Hundedommeren har et stort ansvar og meget stor innflytelse når det gjelder helse og sunnhet hos våre rasehunder. En dommer kan lett være med på å gjøre rasen en bjørnetjeneste ved for eksempel å sette opp overtypiske individer, eller til og med overse "overtyping" i rasen. Begge deler kan føre til usunnhet i en rase.

Dommernes avgjørelser i ringen har stor innflytelse på hundeavlen, fordi oppdretterne forsøker å avle frem og utvikle visse fysiske trekk hos hundene sine for at disse skal bli mer rasetypiske i henhold til standarden, og derfor få bedre premiering i ringen. Enkelte rasetrekk kan noen ganger være så langt fra anatomisk akseptable at det igjen kan føre til større eller mindre fysiske skavanker. Av og til kan slike skavanker være meget alvorlige og gi hunden store lidelser, spesielt når dommeren tolker standarden dihten at "overtypingen" går ut over helse og funksjon.

De siste par årene har det vært en meget intens offentlig debatt om helsen hos rasehunder, og enkelte raser har spesielt blitt nevnt i denne debatten.

Dommeren har bare en del av dette ansvaret, i alle fall så lenge man peker på anatomiske feil når man går over hunden under bedømmelsen. Derfor ber vi dommerne være ekstra forsiktige i bedømmelsen fordi deres avgjørelse har stor innflytelse på det genetiske grunnlaget for den videre avlen når det gjelder arvbare anatomiske feil.

Man vet at høyt premierte hunder brukes mer i avl enn andre hunder. Som dommer må man være meget forsiktig med å sette opp hunder som viser egenskaper som negativt vil påvirke hundens sunnhet.

Mange hundeklubber har innført nødvendige avlsregler for å minske eller unngå genetiske defekter, men man er avhengig av at også dommerne hjelper til.

Innenfor mange raser har det vært en påfallende utvikling hvor noen dommere uten grunn aksepterer enkelte ekstreme særtrekk. De formuleringene man finner i standarden som først og fremst kan påvirke hundens normale anatomi og fysiologi i negativ retning, er: • Temperament • Hode • Øyne • Snuteparti • Vekt • Pels • Hud • Vinkling av knær og haseledd • Bevegelser.

Derfor ber vi alle dommere om å "lese" alle rasestandarder slik at hunden skal være "funksjonelt frisk". Alle andre avvikelser må forstås som en alvorlig feil.

Dommerne må se på hunden som en del av menneskets sosiale tilværelse, den må ikke være til besvær eller bli farlig. Aggressive hunder vil ingen ha, enten de er små eller store, også uansett hvorfor de har utviklet aggresjonen. Hunder skal være sikre og ukompliserte partnere i dagliglivet. Alle dommere må derfor sørge for at aggressive hunder diskvalifiseres.

I noen standarder står det under temperament "reservert overfor fremmede", som best kan oversettes med "overlegen" eller "distansert". Slike hunder må selvsagt fremvise et godt og harmonisk temperament og tillate at dommeren uten problem kan ta i dem etter å ha tilnærmet seg hunden på en normal måte med rolige bevegelser og snakket normalt med handleren.